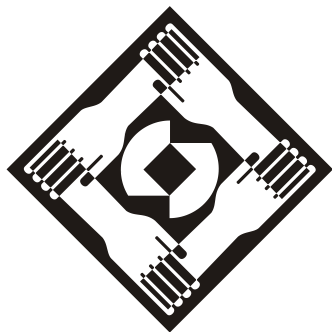

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

THAI COMMUNITY PRODUCT STANDARD

มผช.๗๗๑/๒๕๖๐

น้ำหอม

FRAGRANCES

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 71.100.70

ISBN 978-616-346-746-1

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
น้ำหอม

มผช.๗๗๑/๒๕๖๐

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๐๒-๓๓๖๓-๔

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๒๑๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

น้ำหอม

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์น้ำหอม มาตรฐานเลขที่ มผช. ๗๗๑/๒๕๔๘ และคณะกรรมการพิจารณามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คณะที่ ๑ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓๐-๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์น้ำหอม มาตรฐานเลขที่ มผช. ๗๗๑/๒๕๔๘ และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำหอม ขึ้นใหม่

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจึงออกประกาศยกเลิกประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับที่ ๗๘๔ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ลงวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำหอม มาตรฐานเลขที่ มผช. ๗๗๑/๒๕๖๐ ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

เบญจมาพร เอกฉัตร

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำหอม

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะน้ำหอมที่มีลักษณะเป็นของเหลว ชนิดเพอร์ฟุ่ม ออติทอย เล็ตต์ โคโลญ ไม่ครอบคลุมถึงหัวน้ำหอม
- ๑.๒ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ไม่ครอบคลุมน้ำอบ น้ำปรุง และน้ำมันหอมระเหยที่ได้ประกาศเป็นมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้กับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ น้ำหอม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำสารสกัดจากพืชหรือสัตว์ที่มีกลิ่นหอมมาเจือจางด้วยน้ำหรือเอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) อาจผสมสารหอมสังเคราะห์ (synthetic aromatic compound) สารเพิ่มความคงตัว สารทำให้เกิดสี สารกันเสีย
- ๒.๒ เพอร์ฟุ่ม (Perfume) หมายถึง น้ำหอมที่มีส่วนผสมของหัวน้ำหอม ๑๐ ถึง ๑๕ เปอร์เซ็นต์ เอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) ๘๕ ถึง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ และน้ำ ๐ ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์
- ๒.๓ ออติทอยเล็ตต์ (Eau de toilette) หมายถึง น้ำหอมที่มีส่วนผสมของหัวน้ำหอม ๕ ถึง ๗ เปอร์เซ็นต์ เอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) ๗๕ ถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ และน้ำ ๑๕ ถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์
- ๒.๔ โคโลญ (Cologne) หมายถึง น้ำหอมที่มีส่วนผสมของหัวน้ำหอม ๒ ถึง ๓ เปอร์เซ็นต์ เอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) ๖๐ ถึง ๖๕ เปอร์เซ็นต์ และน้ำ ๓๐ ถึง ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๓. ชนิด

- ๓.๑ น้ำหอม แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ
 - ๓.๑.๑ เพอร์ฟุ่ม
 - ๓.๑.๒ ออติทอยเล็ตต์
 - ๓.๑.๓ โคโลญ

๔. ส่วนประกอบ

- ๔.๑ สารที่ใช้เป็นส่วนประกอบในน้ำหอม ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอางฉบับที่มีผลบังคับใช้

๕. คุณลักษณะที่ต้องการ

๕.๑ ลักษณะทั่วไป

ต้องเป็นของเหลวใส ไม่แยกชั้นหรือมีตะกอน ไม่มีสิ่งแปลกปลอม มีสีดีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๕.๒ กลิ่น

ต้องมีกลิ่นดีตามธรรมชาติของส่วนประกอบที่ใช้ ตรงตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก และไม่มีกลิ่นอื่นที่ไม่พึงประสงค์ เช่น กลิ่นอับ กลิ่นหืน กลิ่นบูด

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจและดม

๕.๓ สารปนเปื้อน

๕.๓.๑ ตะกั่ว ต้องไม่เกิน ๒๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

๕.๓.๒ สารหนู (คำนวณเป็น As_2O_3) ต้องไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

๕.๓.๓ ปรอท ต้องไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

๕.๓.๔ แคดเมียม ต้องไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

การทดสอบให้ใช้อะตอมิกแอบซอร์ปชันสเปกโทรโฟโตมิเตอร์หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๔ ความเป็นกรด-ด่าง

ต้องอยู่ระหว่าง ๕.๐ ถึง ๘.๐

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๕ เอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์)

๕.๕.๑ เพอร์ฟุ่ม ต้องอยู่ระหว่างร้อยละ ๘๕ ถึง ๙๐

๕.๕.๒ ออติทอยเล็ตต์ ต้องอยู่ระหว่างร้อยละ ๗๕ ถึง ๘๐

๕.๕.๓ โคโลญ ต้องอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๐ ถึง ๖๕

การทดสอบให้ใช้แก๊สโครมาโทกราฟี หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๖ จุลินทรีย์

๕.๖.๑ จำนวนรวมของแบคทีเรีย ยีสต์ และราทั้งหมดที่เจริญเติบโตโดยใช้อากาศ ต้องไม่เกิน 1×10^4 โคโลนีต่อตัวอย่าง ๑ ลูกบาศก์เซนติเมตร

๕.๖.๒ ซูดโมแนส แอรูจิโนซา ต้องไม่พบ

๕.๖.๓ สตาฟีโลค็อกคัส ออเรียส ต้องไม่พบ

๕.๖.๔ แคนติดา อัลบีแคนส์ ต้องไม่พบ

๕.๖.๕ คลอสทริเดียม ต้องไม่พบ

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม ISO หรือ BAM (U.S.FDA) หรือ USP หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๗ ความคงสภาพ

ลักษณะทั่วไปต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่แปรสภาพหรือเสื่อมคุณภาพ โดยค่าความเป็นกรด-ด่างต้องแตกต่างจากเดิมไม่เกิน ± 0.0 และต้องอยู่ระหว่าง ๕.๐ ถึง ๘.๐

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๐.๑

๖. สุขลักษณะ

๖.๑ สุขลักษณะในการทำน้ำหอม ให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

๗. การบรรจุ

๗.๑ ให้บรรจุน้ำหอมในภาชนะบรรจุที่สะอาด ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกภายนอกได้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๗.๒ ปริมาตรสุทธิของน้ำหอมในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

การทดสอบให้ใช้เครื่องวัดปริมาตรที่เหมาะสม

๘. เครื่องหมายและฉลาก

๘.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุน้ำหอมทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมาย แจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ (ตามชื่อ มผช.) หรือชื่อที่สื่อความหมายตาม มผช. เช่น น้ำหอมกลิ่นกุหลาบ โคลโลญกลั่นดอกส้ม

(๒) ชนิด

(๓) ส่วนประกอบทุกชนิด ให้เรียงปริมาณจากมากไปน้อย

(๔) ปริมาตรสุทธิ เป็นลูกบาศก์เซนติเมตร

(๕) เดือน ปี หรือ ปี เดือน ที่ทำ

(๖) เดือน ปี หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(๗) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิตหรือรหัสรุ่นที่ทำ

(๘) วิธีใช้

(๙) คำเตือน ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(๑๐) การเก็บรักษา (ถ้ามี)

(๑๑) เลขที่ใบรับแจ้ง

(๑๒) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง และเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนหรือชื่อการค้า ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

หมายเหตุ (๑) ชื่อผลิตภัณฑ์และชื่อทางการค้าให้ขนาดตัวอักษรใหญ่กว่าข้อความอื่น

(๒) ส่วนประกอบให้ใช้ภาษาไทย หรือภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอังกฤษ

๙. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๙.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง น้ำหอมชนิดเดียวกัน มีส่วนประกอบเดียวกัน ที่ทำในระยะเวลาเดียวกัน

๙.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๙.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป กลิ่น การบรรจุ และเครื่องหมาย และฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้ว ทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๑ ข้อ ๕.๒ ข้อ ๗. และข้อ ๘. จึงจะถือว่าน้ำหอมรุ่นนั้นเป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบสารปนเปื้อน ความเป็นกรด-ด่าง และเอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๙.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร กรณีตัวอย่างไม่พอให้ชักตัวอย่างเพิ่มโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันให้ได้ตัวอย่างที่มีปริมาตรรวมตามที่ กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๓ ถึง ๕.๕ จึงจะถือว่าน้ำหอมรุ่นนั้นเป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบจุลินทรีย์ ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร กรณีตัวอย่างไม่พอให้ชักตัวอย่างเพิ่มโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันให้ได้ตัวอย่างที่มี ปริมาตรรวมตามที่กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๖ จึงจะถือว่าน้ำหอม รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๔ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความคงสภาพ ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่น เดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๗ จึงจะ ถือว่าน้ำหอมรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างน้ำหอมต้องเป็นไปตามข้อ ๙.๒.๑ ข้อ ๙.๒.๒ ข้อ ๙.๒.๓ และข้อ ๙.๒.๔ ทุกข้อ จึงจะถือว่า น้ำหอมรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๑๐. การทดสอบ

๑๐.๑ การทดสอบความคงสภาพ

เก็บตัวอย่างน้ำหอมที่ไม่เคยเปิดฝาภาชนะบรรจุมาก่อนที่อุณหภูมิ (4 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง แล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิ (45 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ทำเช่นนี้สลับกันจนครบ ๔ ครั้ง นำมาวางไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง ตรวจสอบลักษณะทั่วไปเปรียบเทียบกับสภาพเดิมของผลิตภัณฑ์ และวัดความเป็นกรด-ด่าง

ภาคผนวก ก.

สุขลักษณะ

(ข้อ ๖.๑)

ก.๑ สถานที่ตั้งและอาคารที่ทำ

ก.๑.๑ สถานที่ตั้งตัวอาคารและที่ใกล้เคียง อยู่ในที่ที่จะไม่ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เกิดการปนเปื้อนได้ง่าย โดย

ก.๑.๑.๑ สถานที่ตั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบ สะอาด ไม่มีน้ำขัง และ และสกปรก

ก.๑.๑.๒ อยู่ห่างจากบริเวณหรือสถานที่ที่มีฝุ่น เขม่า ควัน มากผิดปกติ

ก.๑.๑.๓ ไม่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่น่ารังเกียจ เช่น บริเวณเพาะเลี้ยงสัตว์ แหล่งเก็บหรือกำจัดขยะ

ก.๑.๒ อาคารที่ทำมีขนาดเหมาะสม มีการออกแบบและก่อสร้างในลักษณะที่ง่ายแก่การบำรุงรักษา การทำความสะอาด และสะดวกในการปฏิบัติงาน โดย

ก.๑.๒.๑ พื้น ฝาผนัง และเพดานของอาคารที่ทำ ก่อสร้างด้วยวัสดุที่คงทน เรียบ ทำความสะอาด และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา

ก.๑.๒.๒ แยกบริเวณที่ทำออกเป็นสัดส่วน สำหรับวัตถุดิบ วัสดุบรรจุ ผลิตภัณฑ์รอการบรรจุ และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ไม่อยู่ใกล้ห้องสุขาซึ่งเปิดสู่บริเวณผลิตโดยตรง ไม่มีสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว หรือไม่เกี่ยวข้องกับการทำอยู่ในบริเวณที่ทำ

ก.๑.๒.๓ พื้นปฏิบัติงานไม่แออัด มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศที่เหมาะสม

ก.๑.๒.๔ ห้องสุขา อ่างล้างมือมีจำนวนเหมาะสม มีอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับทำความสะอาด หรือฆ่าเชื้อโรค

ก.๒ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการทำ

ก.๒.๑ ภาชนะหรืออุปกรณ์ในการทำที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์ ทำจากวัสดุมีผิวเรียบ ไม่เป็นสนิม ล้างทำความสะอาดได้ง่าย

ก.๒.๒ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ สะอาด ก่อนและหลังการใช้งานต้องทำความสะอาด เหมาะสมกับการใช้งาน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ติดตั้งได้ง่าย มีปริมาณเพียงพอ รวมทั้งสามารถทำความสะอาดได้ง่ายและทั่วถึง และเก็บไว้ในที่เหมาะสม

ก.๓ การควบคุมกระบวนการทำ

ก.๓.๑ วัตถุดิบและส่วนผสมในการทำ ต้องสะอาด มีคุณภาพดี มีการล้างหรือทำความสะอาดก่อนนำไปใช้ ได้จากแหล่งที่เชื่อถือได้ ปลอดภัย จัดเก็บในภาชนะสะอาด ป้องกันการปนเปื้อนได้ แยกเก็บเป็นสัดส่วน

ก.๓.๒ การทำ การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง ให้มีการป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมเสียของผลิตภัณฑ์

ก.๓.๓ เครื่องชั่งที่ใช้ต้องตรวจสอบได้เที่ยงตรง

ก.๔ การสุขาภิบาล การบำรุงรักษา และการทำความสะอาด

ก.๔.๑ น้ำที่ใช้ล้างทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และมือของผู้ทำ เป็นน้ำสะอาดและมีปริมาณเพียงพอ

ก.๔.๒ มีวิธีการป้องกันและกำจัดสัตว์นำเชื้อ แมลง และฝุ่นผง ไม่ให้เข้าไปในบริเวณที่ทำตามความเหมาะสม

ก.๔.๓ มีวิธีการป้องกันไม่ให้สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เข้าไปในบริเวณที่ทำ

- ก.๔.๔ มีการกำจัดขยะ สิ่งสกปรก และน้ำทิ้ง อย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนกลับลงสู่ผลิตภัณฑ์
- ก.๔.๕ สารเคมีที่ใช้ล้างทำความสะอาด และใช้กำจัดสัตว์นำเชื้อและแมลง ใช้ในปริมาณที่เหมาะสม และเก็บแยกจากบริเวณที่ทำ เพื่อไม่ให้ปนเปื้อนลงสู่ผลิตภัณฑ์ได้
- ก.๕ บุคลากรและสุขลักษณะของผู้ทำ
- ก.๕.๑ ผู้ทำทุกคน ต้องมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ รักษาความสะอาดส่วนบุคคลให้ดี เช่น สวมเสื้อผ้าที่สะอาด มีผ้าคลุมผมเพื่อป้องกันไม่ให้เส้นผมหล่นลงในผลิตภัณฑ์ ไม่ไว้เล็บยาว ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน หลังการใช้ห้องสุขา และเมื่อมือสกปรก
- ก.๕.๒ ผู้ทำทุกคน ต้องไม่กระทำการใดๆ ที่ไม่ถูกสุขลักษณะในสถานที่ทำ เช่น รับประทานอาหาร สูบบุหรี่
-